

Podsumowanie

W 2019 r. w Poznaniu codziennie **z przestrzeni miejskiej korzystało około 700 tys. osób**. Były to osoby mieszkające w mieście na stałe, osoby przebywające w Poznaniu na dłużej tymczasowo i osoby dojeżdżające w celu nauki lub pracy oraz turyści i biznesmeni zatrzymujący się w mieście. Prawie 635 tys. osób codziennie nocowało w Poznaniu. Według oficjalnej statystyki GUS, w 2019 r. w Poznaniu mieszkało 534,8 tys. osób. Jednak statystyka GUS nie uwzględnia blisko 100 tys. niezameldowanych osób, które zamieszkiwały w mieście i korzystały na co dzień z przestrzeni i usług miejskich. Byli to przede wszystkim uczniowie i studenci studiów dziennych spoza Poznania oraz tymczasowi pracownicy z zagranicy (głównie obywatele Ukrainy).

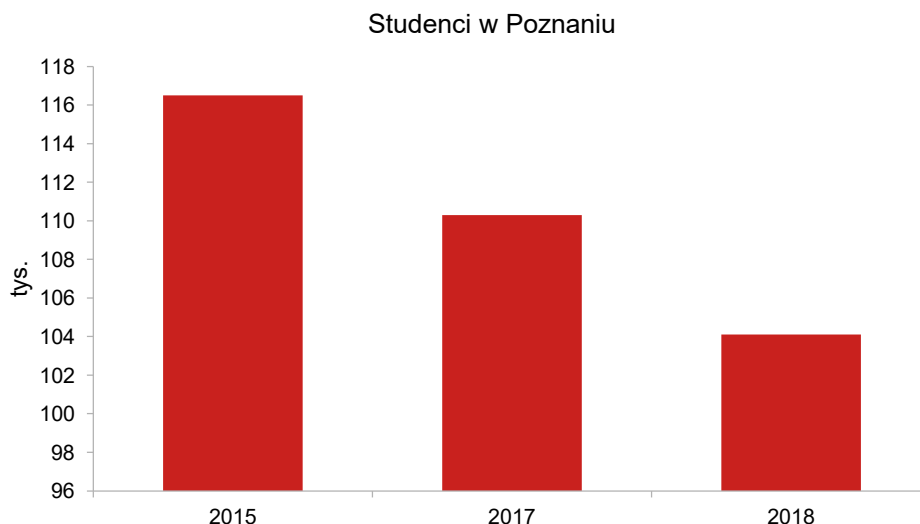
Szacuje się, że w Poznaniu zamieszkuje **50 tys. obywateli Ukrainy**, przede wszystkim tymczasowych pracowników. Stanowią oni najliczniejszą grupę cudzoziemców przebywających w mieście. W 2019 r. Powiatowy Urząd Pracy zarejestrował 62,3 tys. oświadczeń pracodawcy o zamiarze zatrudnienia pracownika z obcym obywatelstwem w Poznaniu i powiecie poznańskim, w tym 56,6 tys. oświadczeń dotyczyło obywateli Ukrainy oraz wydał 1,1 tys. zezwoleń na prace sezonową dla osób z obcym obywatelstwem, w tym 95% dla obywateli Ukrainy. Ponad 5,5 tys. cudzoziemców studiowało w poznańskich szkołach wyższych, w trybie stałym lub czasowo w ramach programu Erasmus. Blisko 2,1 tys. stanowili obywatele Ukrainy.

W 2019 r. w Poznaniu było zameldowanych na pobyt stały lub czasowy powyżej 3 miesięcy ok. 7,3 tys. osób posiadających obce obywatelstwo, pochodzących z ponad 100 krajów, w tym ok. 4,5 obywateli Ukrainy.

Obecność obywateli Ukrainy oraz rosnącej liczby obywateli innych krajów powoduje, że Poznań staje się coraz bardziej umiędzynarodowionym miastem. W 2019 r. kontynuowane były działania na rzecz wsparcia i integracji obcokrajowców. Kluczowym projektem była współpraca Miasta z oferującym wsparcie informacyjno-doradcze dla cudzoziemców pozarządowym **Migrant Info Point**, którego działalność była częściowo dofinansowana z budżetu Miasta. Realizowane były projekty integracyjne, edukacyjne oraz informacyjne, m.in.: „Poznaj Poznań z MIP”, „Międzynarodowy Piknik”, „Kuchnie świata”, warsztaty dla dzieci „Portret mojego przyjaciela”, „Dzieciaki dookoła świata”, warsztaty rękodzieła TWORZYĆ, zajęcia z języka polskiego dla dzieci „Język polski – prosta sztuczka” i osób dorosłych. W poznańskich szkołach uczyło się **898 uczniów z innych krajów**, a w 3 szkołach podstawowych uruchomiono 12 oddziałów przygotowawczych dla dzieci z rodzin obcokrajowców. Poszerzono miejski program „**Study in Poznań**” skierowany do obecnych i potencjalnych studentów zagranicznych. Miasto także aktywnie wspierało repatriantów z Kazachstanu. Centrum Kultury Zamek prowadziło Klub Książki Ukraińskiej oraz projekt Rezydencje „Pobratymcy / Побратимці”. Trwały przygotowania do uruchomienia kolejnych miejskich projektów dla obcokrajowców. W 2019 r. zostało także uruchomione rządowe **Wielkopolskie Centrum Pomocy Migrantom**.

Młodzi cudzoziemcy, których liczbę szacuje się na ponad 20 tys. powiększają liczbę młodzieży zamieszkałej w Poznaniu. Poznań to **miasto młodych ludzi**, w którym zamieszkiwało ok. 150 tys. osób w wieku 15-29 lat, a uwzględniając dzieci w wieku poniżej 15 lat stanowili oni **ponad jedną trzecią mieszkańców**. Wdrażano uchwaloną przez Radę Miasta Poznania „**Politykę dla Ludzi Młodych Miasta**”

Poznan na lata 2019-2025", która zakłada zwiększenie zaangażowania i współodpowiedzialności młodzieży za rozwój miasta i tworzenie dla nich przestrzeni do aktywnego włączania się w życie miasta. Uruchomiono kolejną edycję konkursu dla szkół średnich „Fundusz Samorządów Uczniowskich”. Aktywnie działała **Młodzieżowa Rada Miasta Poznania**, która inicjowała własne projekty dla młodzieży. W 2019 r. MRMP zdobyła tytuł najlepszej młodzieżowej rady w Polsce w 2019 r. w konkursie organizowanym przez Ministra Edukacji Narodowej.

W Poznaniu **w 25 szkołach wyższych studiowało 104 tys. studentów**, najwięcej, jedna trzecia, na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza (UAM). Ponad 80% studentów stanowiły osoby spoza Poznania, najwięcej z województwa wielkopolskiego. Zwiększył się poziom umiędzynarodowienia studiów. Studenci mieli do wyboru **ponad 260 kierunków studiów**, w tym ponad 50 prowadzonych w językach obcych, także o profilu MBA. Najwięcej studentów kształciło się na kierunkach: IT, technicznych, ekonomicznych, finansowych, medycznych, pedagogicznych, administracyjnych, prawniczych, filologicznych obcojęzycznych. Poszerzona została oferta studiów w językach obcych, przede wszystkim języku angielskim. W 2019 r. poznańskie uczelnie znalazły się **na prestiżowych międzynarodowych rankingach**: Academic Ranking of World Universities (Politechnika Poznańska) i Eduniversal (Uniwersytet Ekonomiczny). Uniwersytet im. A. Mickiewicza i Uniwersytet Medyczny znalazły się na liście uczelni badawczych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W ramach współpracy z poznańskim środowiskiem akademickim i naukowym, Miasto Poznań dofinansowywało organizację wykładów otwartych wybitnych uczonych, artystów i specjalistów z całego świata oraz prowadziło **programy skierowane do studentów i pracowników poznańskich uczelni**, m.in. takie jak: konkursy Nagroda Miasta Poznania za wyróżniającą się pracę doktorską i Nagroda Miasta Poznania za wyróżniającą się pracę magisterską, programy stypendialne dla laureatów lub finalistów ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych, dla studentów przygotowujących się do podjęcia zatrudnienia u pracodawców realizujących innowacyjne inwestycje na terenie Poznania, program praktyk i płatnych staży studenckich w Urzędzie Miasta Poznania, Nagroda Naukowa Miasta Poznania oraz

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

stypendia dla młodych badaczy poznańskiego środowiska naukowego, programy: Ambasador Akademickiego Poznania, Study in Poznan, Poznań Przyciąga, Mieszkanie dla Absolwenta. Miasto współpracowało z organizacjami pozarządowymi, realizującymi projekty w zakresie aktywizacji i integracji środowiska studenckiego poznańskich uczelni. W ramach „małych grantów” były dofinansowywane projekty edukacyjne, podnoszenia kompetencji, kulturalne i sportowe skierowane do środowiska studenckiego. W ramach współpracy ze środowiskiem naukowym prowadzone były wspólne projekty i badania mające na celu wzmocnienie powiązań sfery badawczo-rozwojowej z gospodarką oraz badania różnych aspektów rozwoju miasta. Kontynuowane były działania integrujące obcokrajowców studiujących w Poznaniu oraz projekty promujące studia w Poznaniu na Ukrainie.

W ramach wdrażania **Polityki Prorodzinnej dla Miasta Poznania na lata 2016-2020** prowadzone były działania na rzecz promowania rodziny i wspierania jej rozwoju. W 2019 r. **Centrum Inicjatyw Rodzinnych** (CIR) realizowało we współpracy z partnerami, organizacjami pozarządowymi projekty z zakresu polityki prorodzinnej i integracji międzypokoleniowej, w tym zajęcia edukacyjne, rozwojowe i artystyczne dla dzieci, jak m.in.: „Czytam i Czuję”, „Korki w Mieście”, „Kto Wymyślił Wakacje”, „Akademia Zdrowia dla Rodziców”, „Mamy Prawa”, „Dobre Pytanie”, „Dobre Rozmowy”, certyfikaty Miejsce Przyjazne Rodzinie, Karta Dużej Rodziny z programem „Wygoda 3+”. Projekty kulturalne organizowane przez Centrum Sztuki Dziecka obejmowały, oprócz dużych festiwali międzynarodowych, jak Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza ALE KINO!, Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych Animator, Biennale Sztuki dla Dziecka, takie imprezy jak m.in.: Międzynarodowe Warsztaty Niepokoju Twórczego Kieszeń Vincenta, Ogólnopolski Przegląd Filmów Animowanych Tworzonych przez Dzieci OKO KALEJDOSKOPU, Międzynarodowy Festiwal Sztuki dla Najmłodszych SZTUKA SZUKA MALUCHA, Biblioteka Wyobraźni, Wielka Przygoda z Filmem, Small Size Days, oferta teatralna Sceny Wspólnej. W sezonie wakacyjnym dzieci i młodzież mogły korzystać z bogatej oferty zajęć, jak m.in.: Lato na Madalinie, Lato na Targach, Zamkowe Lato dla Dzieci, Letnie Pogotowie Sztuki, Zimowe Pogotowie Sztuki, Zima na Zamku, Letnia Akademia Malucha, kino plenerowe. Zorganizowane zostały także półkolonie miejskie. Dedykowane działania były skierowane do rodzin wielodzietnych oraz rodziców samotnie wychowujących dzieci. Poszerzono wsparcie rodziców, którym urodziło się dziecko o nowe świadczenie „Wyprawka dla Gzubka”. W 2019 r. w Poznaniu zostały zorganizowane wydarzenia dla rodzin, jak m.in.: Poznańskie Dni Rodziny, Gala Rodzin, Poznańska Parada Pokoleń, Dzień Dziecka na Dziecińcu, Festyn Rodzinny na Ostrowie Tumskim „Bądźmy razem”, 4. Dzień Sąsiada, „TU będzie TEATR”, Dzień Czystego Powietrza, Betlejem Poznańskie, Biała Sobota, Poznański Dzień Energii.

Działania na rzecz wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi były realizowane w ramach miejskiego **Programu wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2017-2020**. Funkcje opiekuńcze i wychowawcze rodziny wspierało **35 placówek opiekuńczo-wychowawczych**, w tym wsparcia dziennego, prowadzone w formie opiekuńczej, specjalistycznej lub pracy podwórkowej. Opieka oraz wychowanie dzieci i młodzieży pozbawionej całkowicie lub częściowo opieki i wsparcia ze strony rodziny naturalnej, realizowana była poprzez system instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej. W 2019 r. działał Klub Dla Rodzin Zastępczych w Centrum Wspierania Rodzin Swoboda, który zapewniał im wsparcie psychologiczne, pedagogiczne i prawne. Rodzice naturalni mogli korzystać ze wsparcia w Klubie Dobrych Rodziców. W ramach unijnego programu „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodzinę i rodzinną pieczę zastępczą na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania”, były realizowane usługi społeczne: asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

oraz usługi specjalistyczne: poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, mediacyjne i prawne. Dzieci i młodzież mogła korzystać z publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz poradni dla dzieci z autyzmem.

Instytucjonalna opieka żłobkowa była w Poznaniu sprawowana w **108 żłobkach**, w tym 15 publicznych, 8 klubach dziecięcych oraz przez 41 dziennych opiekunów, zapewniających łącznie miejsca opieki żłobkowej dla ponad 4,9 tys. dzieci. W 2019 r. przybyło 60 miejsc w nowym żłobku „Niezapominajka” na Strzeszynie.

W 2019 r. rozpoczęto wdrożenie „**Standardów Opieki nad Dziećmi do lat 3**”, zorganizowano szkolenia dla kadry opiekuńczej pracującej w żłobkach, klubach dziecięcych oraz dziennych opiekunów, w ramach projektów unijnych utworzono 25 miejsc opieki żłobkowej w placówkach niepublicznych oraz uruchomiono 18 miejsc dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością, a ze środków rządowych utworzono 21 miejsc żłobkowych. Z budżetu Miasta dofinansowano 2,1 tys. miejsc opieki w żłobkach niepublicznych oraz Poznańskie Świadczenie Żłobkowe. Miasto pozyskało dodatkowe środki finansowe w ramach krajowych programów Maluch i Maluch+.

Instytucjonalna opieka przedszkolna była sprawowana w **329 przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz punktach przedszkolnych**. Dysponowały one łącznie 21,8 tys. miejsc opieki przedszkolnej. W 2019 r. kontynuowane były: modernizacja i rozbudowa przedszkola na Strzeszynie, „Program Modernizacji i Rozbudowy Placów Zabaw w Przedszkolach na lata 2016-2020”, pilotażowy program „Aktywne sposoby uczenia się w edukacji przedszkolnej – poznańskie centra wymiany doświadczeń”. Z budżetu Miasta dofinansowano zajęcia dodatkowe dla dzieci, m.in. taneczne, ruchowe, artystyczne, teatralne, sportowe i nauki języka obcego.

W 2019 r. do poznańskich szkół uczęszczało **ponad 86 tys. uczniów**. Ponad połowa z nich pobierała naukę w szkołach podstawowych. Zgodnie z reformą oświaty z dniem 31 sierpnia przestały funkcjonować gimnazja. W grupie szkół średnich, najwięcej uczniów kształciło się w liceach ogólnokształcących. Do egzaminu maturalnego przystąpiło 5,6 tys. uczniów. Najlepsze wyniki uczniowie uzyskali z języków obcych nowożytnych, najłabsze z języka polskiego.

Poza zajęciami obowiązkowymi, wynikającymi z podstawy programowej, szkoły umożliwiały uczniom rozwój umiejętności i zainteresowań sportowych, kulturalnych, naukowych i społecznych poprzez aktywne uczestnictwo m.in. w zajęciach pozalekcyjnych, warsztatach, koncertach, centrach i klubach sportowych, centrach wolontariatu. Za szczególne osiągnięcia w nauce, uczniowie otrzymali Nagrody Miasta Poznania.

W celu poprawy warunków kształcenia, realizowana była budowa oraz modernizacja istniejącej infrastruktury oświatowej. W 2019 r. zakończono rozbudowę i modernizację Szkoły Podstawowej nr 48, finansowanej ze środków unijnych. Do największych kontynuowanych inwestycji należały m.in.: rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 62, modernizacja budynku III Liceum Ogólnokształcącego, budowa szkolnych sal gimnastycznych, modernizacja boisk szkolnych oraz Program Termomodernizacji Budynków Oświatowych.

W 2019 r. realizowany był unijny projekt „ON BOARD_Connecting Cities Trough Education”, którego celem jest rozwój współpracy lokalnych społeczności na rzecz ulepszania procesów edukacyjnych.

Kontynuowano wdrażanie „**Polityki Senioralnej Miasta Poznania na lata 2017-2021**”. Podejmowane były działania w celu zapewnienia odpowiednich warunków życia i aktywności dla rosnącej grupy seniorów oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i pasywności tej grupy wiekowej. Poszerzono miejski pakiet Poznań VIVA Senior, obejmujący m.in. projekty: Złota Rączka dla Seniora, Taksówka dla Seniora, Książka dla Seniora, mobilne usługi kosmetyczne, Poznańska Opaska Medyczna, Poznańskie Pudełko Życia, miejska wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, mycie okien w domach, transport na miejskie cmentarze. Realizowany był miejski program „Mieszkanie dla Seniora” oraz akcja „Kultura dla Seniora”. Osoby starsze mogły korzystać z miejskich programów: Zaćma 70+, Rehabilitacja 65+, Punkt Opieki Farmaceutycznej 75+, bezpłatne szczepienie przeciwko grypie sezonowej. W ramach miejskiego **Centrum Inicjatyw Senioralnych** realizowane lub wspierane były inicjatywy aktywizujące środowisko osób starszych oraz działania informacyjno-edukacyjne ukierunkowane na integrację społeczną i dialog międzypokoleniowy, jak m.in.: Tytka Seniora, Senioralni.Poznań z targami VIVA SENIORZY!, Poznański Wolontariat 60+, Karta Seniora – Poznańska Złota Karta, certyfikat „Miejsce Przyjazne Seniorom”, Poznańska Akademia Bezpieczeństwa, Akademia Liderów Klubu Seniora, Animator Senioralny, Punkt Informacji 60+. Osoby w wieku starszym mogły uczestniczyć w programie Trener Senioralny oraz projekcie „Senior maluszka tuli”. W ramach opieki wytchnieniowej dla opiekunów niesamodzielnych osób starszych realizowany był projekt „Senioralny Dom Krótkiego Pobytu PETRA”. Funkcjonowała **Miejska Rada Seniorów**. W 2019 r. rozpoczęła się budowa największego w Polsce komercyjnego kompleksowego centrum senioralnego u zbiegu ulic Szkolnej i Podgórznej.

W 2019 r. została uchwalona „**Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Poznania na lata 2019-2025**”. Miasto Poznań prowadziło programy pomocy skierowane do wybranych osób zagrożonych wykluczeniem społecznym: niepełnosprawnych, bezdomnych i z zaburzeniami psychicznymi. Podejmowane były działania mające na celu przeciwdziałanie różnym formom wykluczenia społecznego, przemocy domowej oraz procederowi żebractwa. Miasto Poznań uczestniczyło w partnerskich projektach, jak m.in.: Feniks, Feniks Bis, „Most do Samodzielności”. W ramach wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi realizowano m.in. projekty: Klucz, „Testowanie modelu wsparcia usamodzielnia młodych z zaburzeniami psychicznymi – Moja Sprawa!”, „Kobieta wolna od lęku – spotkania grup wykładowo-warsztatowych dla kobiet z zaburzeniami nerwicowymi i lękowymi”, „Wsparcie Relacji Rodzic-Dziecko – specjalistyczna profilaktyka zaburzeń psychicznych”, „Program mieszkalnictwa wspomaganego osób z niepełnosprawnością intelektualną z terenu miasta Poznania”.

Miasto Poznań realizowało działania skierowane do osób uzależnionych, realizowane w ramach „**Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Poznaniu na lata 2018-2020**”, w tym m.in. projekty: „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy”, „Program przeciwdziałania narkomanii skierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych”, „Sportową manią walczymy z narkomanią” oraz „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poznaniu”, w tym m.in. projekty: „Całodobowy Telefon Zaufania dla osób z problemem alkoholowym”, „Sportowa młodość – Trzeźwa przyszłość”, „Poznań uzależniony od profilaktyki”, „Program Wsparcia Specjalistycznego”.

Osoby bezdomne lub znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej mogły uzyskać wsparcie ze strony podmiotów ekonomii społecznej działających w mieście, jak m.in.: Fundacja Pomocy Wzajemnej Barka, prowadząca Wielkopolskie Centrum Ekonomii Solidarnej, Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne. W 2019 r. w Poznaniu funkcjonowało blisko 30 spółdzielni socjalnych, w tym Spółdzielnia Socjalna

Poznanianka, współtworzona przez Miasto Poznań w celu aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy oraz osób niepełnosprawnych, należąca do działającego w mieście Stowarzyszenia Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych, prowadzącego Wielkopolski Ośrodek Ekonomii Społecznej. Funkcjonowała Pracownia Ekonomii Społecznej „Ładne Rzeczy”.

Działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami były realizowane w ramach miejskich programów: **„Kierunki działań i zadania Miasta Poznania na rzecz integracji społecznej osób niepełnosprawnych na lata 2012-2020”** oraz **„Program Integracji i Aktywizacji Zawodowej Osób z Niepełnosprawnościami na lata 2016-2020”**. W 2019 r. m.in. rozpowszechniane zostały „Standardy Dostępności dla Miasta Poznania”, mające na celu przeciwdziałanie powstawaniu barier architektonicznych i funkcjonalnych w przestrzeni publicznej. Funkcjonowały 2 mieszkania treningowe w ramach projektu „Mieszkalnictwo wspomagane osób z niepełnosprawnością intelektualną z terenu miasta Poznania”, realizowano projekty: „Usługi społeczne i opieka medyczna dla mieszkańców Poznania”, „Aktywny Samorząd”, „Krok do przodu II” i „Niezależność na telefon”, usługi opiekuńcze dla osób z niepełnosprawnościami, miejska wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. Prowadzona była rehabilitacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami, obejmująca m.in. dofinansowanie szkoleń, utworzenia stanowisk pracy i podjęcia działalności gospodarczej. Funkcjonowało Poznańskie Centrum Wspierania Rozwoju Zawodowego. Działalność prowadziła Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych.

W 2019 r. Miasto udzieliło **wsparcia prawie 1,4 tys. osobom bezdomnym**, m.in. poprzez indywidualne programy wychodzenia z bezdomności. Realizowane były projekty: „Mapa Bezdomności”, „Mobilny Autobus”, „Mobilny Punkt Pomocy Medycznej”, monitorowanie koczowisk osób bezdomnych, „Mieszkanie w pół drogi”, działania streetworkingowe, jadłodajnie dla osób bezdomnych i ubogich. Osoby bezdomne mogły korzystać z łaźni miejskiej i strefy pomocy doraźnej. Straż Miejska kontrolowała miejsca bytowania osób bezdomnych, przekazując potrzebującym pakiety żywnościowo-drogeryjne. Realizowane były projekty terapeutyczno-wspierające dla osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu.

W 2019 r. **ze środowiskowej pomocy społecznej skorzystało 20,2 tys. osób z 12,7 tys. rodzin**. Głównymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej były: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność. Wpłacane były różne formy świadczeń pomocowych, jak m.in.: dodatki mieszkaniowe ze zryczałtowanym dodatkiem energetycznym, stypendia i zasiłki szkolne, świadczenia dla rodzin, świadczenia alimentacyjne oraz Fundusz Wodociągowy spółki z udziałem Miasta Aquanet SA. Dla osób doświadczających najgłębszych form ubóstwa skierowany był program „Pomoc żywnościowa 2014-2020”.

Stacjonarna pomoc społeczna objęła 2,3 tys. osób, w tym ponad 0,8 tys. przebywających w domach pomocy społecznej. Najliczniejszą grupę pensjonariuszy stanowiły osoby wymagające pomocy przy higienie osobistej oraz stałej pomocy pielęgniarstwa. Prowadzono prace przy budowie nowej siedziby Domu Pomocy Społecznej przy ul. Bukowskiej. Poza instytucjonalnymi formami pomocy społecznej wsparcie osobom potrzebującym udzielały organizacje pozarządowe skupiające wolontariuszy.

W 2019 r. Miasto Poznań prowadziło **programy profilaktyki zdrowotnej** i kampanie informacyjne dotyczące zdrowego trybu życia oraz zachęcające do regularnych badań kontrolnych, w tym m.in.: „Program profilaktyki zakażeń wywołanych wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV), w tym raka szyjki

macicy na lata 2019-2023", „Program profilaktyki zachorowań na grypę sezonową w populacji osób od 60. roku życia, zamieszkujących miasto Poznań, na lata 2019-2023", „Program leczenia niepłodności metodą zapłodnienia pozaustrojowego dla mieszkańców miasta Poznania w latach 2017-2020", „Profilaktyka oraz wczesne wykrywanie chorób nowotworowych", „Profilaktyka oraz wczesne wykrywanie chorób układu krążenia", „Profilaktyka oraz wczesne wykrywanie chorób mieszkańców Poznania", „Bezpłatne Badania Przesiewowe", „Tworzenie grup wsparcia dla osób z otyłością", „Zaburzenia odżywiania", Punkt Profilaktyki Intymnej – 24h.

W 2019 r. w Poznaniu **w masowych imprezach sportowych uczestniczyło 657 tys. osób**. W ramach programu upowszechniania kultury fizycznej i turystyki realizowane były takie projekty, jak m.in.: Młodzieżowe Centra Sportu, Trener Osiedlowy, Trener Senioralny, Trener Przedszkolaka, nauka pływania dla uczniów szkół podstawowych, zajęcia sportowo-rekreacyjne i integrujące dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, Spartakiada Seniorów, Poznańskie Igrzyska Młodzieży Szkolnej. Z budżetu Miasta została dofinansowana organizacji 14 imprez krajoznawczych, w których wzięło udział 8,2 tys. osób.

Do użytku oddana została Pływalnia Kryta Rataje na os. Piastowskim z basenami sportowym i rekreacyjnym. Zakończono modernizację: pływalni letniej w Parku Kasprowicza, Toru Regatowego Malta, kompleksu Gołęcin, stadionu przy ul. Harcerskiej.

W 2019 r. w Poznaniu funkcjonowało **319 klubów i stowarzyszeń sportowych**. Sukcesy w zawodach sportowych osiągnęli poznańscy sportowcy reprezentujący: Klub Sportowy „Poznań", Klub Sportowy „Warta", Organizację Środowiskową Akademickiego Związku Sportowego, Stowarzyszenie Sportowo-Rehabilitacyjne „Start", Akademicki Związek Sportowy Akademii Wychowania Fizycznego, Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Uniwersytetu im. A. Mickiewicza, Wojskowy Klub Sportowy „Grunwald", Klub Sportowy „Sobieski", Klub Wioślarski z 1904 roku, Kohorta Poznań.

W 2019 r. został uchwalony **„Poznański Program dla Kultury 2019-2023"**. W Poznaniu zorganizowano **133 masowe imprezy artystyczno-rozrywkowe**. Uczestniczyło w nich **467 tys. widzów i słuchaczy**. Miejskie instytucje kultury realizowały 5,9 tys. projektów, w których uczestniczyło 1,2 mln osób. W mieście podejmowane były działania mające na celu tworzenie nowych przestrzeni dla kultury, dostępnych dla wszystkich mieszkańców. Zakończono modernizację kina Muza. Realizowano projekty unijne: „Modernizacja budynku Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu oraz konserwacja i digitalizacja cennych zasobów bibliotecznych", „Konserwacja reprezentacyjnych wnętrz zachodniej części dawnego zamku cesarskiego i ich adaptacja celem efektywnego wykorzystania dziedzictwa kulturowego", „Renowacja i adaptacja Fortu VII dla zachowania dziedzictwa kulturowego". W 2019 r. Miasto Poznań podpisało umowę na budowę muzeum Centrum Szyfrów Enigma. Kontynuowany był projekt Aktywator - Kultura dla Przestrzeni, Przestrzeń dla Kultury z inicjatywą KontenerART oraz projekty lokalne, m.in.: Kulturalny Stary Rynek, Lokalna Strefa Kultury na Łazarzu z Inkubatorem Kultury Pireus. Miasto Poznań dofinansowało wydarzenia i inicjatywy kulturalne dla lokalnych społeczności osiedli, m.in.: Festiwalu Małych Form Teatralnych „Chichot Pegaza", imprezy kulturalno-integracyjne dla osób z wszystkich grup wiekowych, warsztaty kulturalno-artystyczne. W ramach projektu Kultura na Wolnym zorganizowano cykl wydarzeń kulturalnych #NAWOLNYM, obejmujący projekt Teatr Na Wolnym oraz wydarzenia muzyczne, filmowe i taneczne, które odbywały się na Wolnym Dziedzińcu Urzędu Miasta Poznania. Zorganizowano letni festiwal muzyczny #NaFalach. Odbyły się kolejne edycje wydarzeń Noc Muzeów

i Poznański Festiwal Nauki i Sztuki. W ramach oferty Kultury 2.0 m.in. rozbudowywano zasoby Cyfrowego Repozytorium Lokalnego Poznań CYRYL i Poznańskiego Archiwum Historii Mówionej oraz realizowano projekt konserwacji i digitalizacji cennych zbiorów bibliotecznych Biblioteki Raczyńskich. W 2019 r. Miasto Poznań ufundowało Nagrodę Artystyczną i stypendia artystyczne. W ramach promocji wydawnictw o Poznaniu przyznano Poznańską Nagrodę Literacką i Nagrodę im. Józefa Łukaszewicza Posnaniana.

W 2019 r. wdrażany był **Gminny Program Rewitalizacji dla Miasta Poznania**, który obejmuje przede wszystkim wyznaczony obszar rewitalizacji: Śródmieście i niektóre tereny przyległe, w tym obszar **Parku Kulturowego Stare Miasto**. Prowadzone były działania mające na celu ożywienie przestrzeni Śródmieścia, wspierające lokalną wspólnotę, potencjał kulturalny i przedsiębiorczość. W 2019 r. otwarto przebudowany w ramach Programu Centrum odcinek ul. Święty Marcin oraz zakończono modernizację zabytkowych Łazienek Rzecznych. Miasto realizowało lub przygotowywało projekty rewitalizacyjne obejmujące cały obszar Śródmieścia lub jego fragmenty, część z nich finansowanych ze środków unijnych, jak m.in.: Program Centrum etap I oraz etap II, „Rewaloryzacja płyty Starego Rynku”, „Rewaloryzacja Placu Kolegiackiego”, „Modernizacja Rynku Łazarskiego”, „Zagospodarowanie płyty Rynku Jeżyckiego”, „Rewitalizacja i rozbudowa zajezdni Madalina”, „Rewaloryzacja Dziecińca pod Słońcem”, budowa ciągu pieszo-rowerowego Wartostrada, Park w Forcie IX i Forcie VII, przebudowa ulic Garncarskiej, Jackowskiego, Taczaka. Do przestrzeni publicznej Śródmieścia zostały wprowadzone iluminacje obiektów architektonicznych oraz nowe rozwiązania transportowo-organizacyjne. Realizowano projekt „Akcja choinkowa”. Archidiecezja Poznańska w partnerstwie z Miastem Poznań realizowała projekt unijny „Tu się wszystko zaczęło – ekspozycja świadectw początków państwowości polskiej na Ostrowie Tumskim”. W ramach poprawy jakości przestrzeni publicznej oraz integracji i aktywizacji społecznej wokół procesu rewitalizacji oraz wsparcia lokalnych społeczności realizowane były projekty i wydarzenia: „Centrum Warte Poznania”, „Kulturalny Stary Rynek”, „Przyjazne Podwórko”, „Odmień swoje Podwórko”, „Imieniny Ulicy”, „Dzień Sąsiada”, „Rytmy Marcina”, „Śródecki Targ Średniowieczny”, przechadzki z cyklu „Kino, kawiarnia i spacer”, „Lato na Madalinie”; Dni Twierdzy Poznań oraz programy: „Rewaloryzacja zieleni parkowej w Śródmieściu” oraz rewitalizacja terenów nadrzecznych. Kontynuowane były projekty w ramach Koalicji Śródmiejskiej (projekt Śródmiejskie Inicjatywy Osiedlowe) oraz inicjatywy Otwarta Sfera Kultury Łazarz (Inkubator Kultury Pireus i Otwarta Strefa Kultury Łazarz).

W celu zachowania miejskiego dziedzictwa kulturowo-historycznego z budżetu Miasta sfinansowano **prace renowacyjno-konserwatorskie obiektów zabytkowych** na obszarze Śródmieścia oraz dotacje konserwatorskie dla zabytkowych obiektów prywatnych, w tym najcenniejszych secesyjnych kamienic.

W ramach projektu **aktywizacji terenów przybrzeżnych** w sezonie letnim funkcjonowały 4 Plaże Miejskie: Chwaliszewo, Rataje, Szeląg i Wilda, wyposażone w infrastrukturę plażową i sprzęty plażowe, które oferowały charakterystyczny do miejsca program kulturalno-rozrywkowo-rekreacyjny, tymczasowa przystań oraz wypożyczalnia sprzętu wodnego. Na zmienionej trasie Chwaliszewo-Politechnika-Rataje-Wilda-Szeląg-Katedra-Chwaliszewo kursował Poznański Tramwaj Wodny. Pobudowane zostały: zaplecze socjalne dla przystani jachtowej w Starym Porcie oraz nowa siedziba Komisariatu Wodnego Policji. Na rzece Cybinie przy Bramie Poznania powstał ogród pływający. Odbływały się imprezy kulturalne, sportowe i turystyczne, m.in. projekcje filmowe, koncerty, Szanta Claus Festiwal, Festiwal Światła & Parada Sobótkowa nad Wartą, Festiwal #naFalach, Poznańska Kajakowa Masa Krytyczna. Tereny nadrzeczne były objęte stałym utrzymaniem czystości i porządku, wprowadzone zostały strefy

dozwolonego spożywania alkoholu nad rzeką Wartą. Kontynuowano proekologiczną akcję „Trzymaj Czystą Wartę”. W 2019 r. projekt „Rewitalizacja ubezpieczeń betonowych brzegów rzeki Warty na odcinku od mostu Przemysła I do rozwidlenia rzeki Warty w Poznaniu” uzyskał dofinansowanie unijne.

W 2019 r. **tereny zieleni stanowiły 27% powierzchni miasta**, w tym **51 ogólnodostępnych parków i 120 zieleńców zajmowało powierzchnię 442 ha**. Oddano do użytku park przy ul. Browarnej, park im. E. Strzeleckiego oraz park Bambrów Poznańskich o łącznej powierzchni 6,3 ha, a także park Lasek Dębiec. Kontynuowana była dalsza budowa parku Rataje na dodatkowej powierzchni biologicznie czynnej wynoszącej 10,5 ha. Pobudowano 2 parki kieszonkowe u zbiegu ulic Dąbrowskiego i Janickiego oraz przy ul. Kolejowej. Kontynuowano programy: „Rewaloryzacja zieleni przyulicznej” oraz „Ratowanie starych, cennych drzew i nasadzenia nowych”. Rozpoczęto prace projektowe ogrodu miododajnego w Parku Cytadela.

Komunalne tereny leśne o funkcji ochronno-rekreacyjnej zajmowały powierzchnię 2 588 ha z 95 obiektami rekreacyjno-wypoczynkowymi. W 2019 r. odbyły się na nich 210 imprez dla mieszkańców. W 2019 r. trwały przygotowania do otwarcia ścieżki w koronach drzew w dolinie rzeki Szklarki na terenie leśnictwa Antoninek. Kontynuowany był „Program Jerzyki” oraz projekt „Ptasi Azyl”. Frekwencja w Palmiarni Poznańskiej i Ogrodzie Zoologicznym wyniosła 717,7 tys. osób. W Zoo otwarto azyl dla ocalonych zwierząt. Odwiedzający Zoo mogli korzystać z aplikacji mobilnej „Smart ZOO”. W 2019 r. Miasto Poznań przyłączyło się do programu „Manifest Gmin Przyjaznych Pszczołom”. Realizowany był program „Poznań dla Pszczół”, w ramach którego otwarto pierwszą pasiekę miejską na Cytadeli. Rozpoczęto unijny projekt „Health & Greenspace”, polegający na tworzeniu i otwieraniu istniejących terenów zieleni dla mieszkańców.

W 2019 r. na terenie Poznania obowiązywała uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie wprowadzenia na obszarze miasta Poznania ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. W ramach **działań mających na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z niskiej emisji**, Miasto Poznań realizowało m.in. programy: KAWKA BIS, Green Poznań, Trzymaj Ciepło oraz projekty informacyjno-edukacyjne, jak m.in.: Atmosfera dla Poznania, Ekoprogniza, Zielony Serwis Poznania, ESA – Edukacyjna Sieć Antysmogowa, Eko Patrol Straży Miejskiej, który prowadził kontrole legalności spalania. Rozpoczęto realizację projektu „Skończmy ze smogiem w Poznaniu” z wykorzystaniem drona. Miasto Poznań uczestniczyło w unijnym projekcie CONNECTING Nature – COproduction with NaturE for City Transitioning, INnovation and Governance, którego celem jest upowszechnienie w miastach innowacyjnych rozwiązań opartych na środowisku przeciwdziałającym negatywnym skutkom zmian klimatycznych. W 2019 r. został uchwalony „Plan Adaptacji do Zmian Klimatu dla Miasta Poznania”.

Rada Miasta Poznania przyjęła uchwałę kierunkową dotyczącą zwiększenia wykorzystania w mieście odnawialnych źródeł energii. Miasto Poznań podpisało porozumienie z Politechniką Poznańską dotyczące współpracy przy realizacji strategii energetycznej.

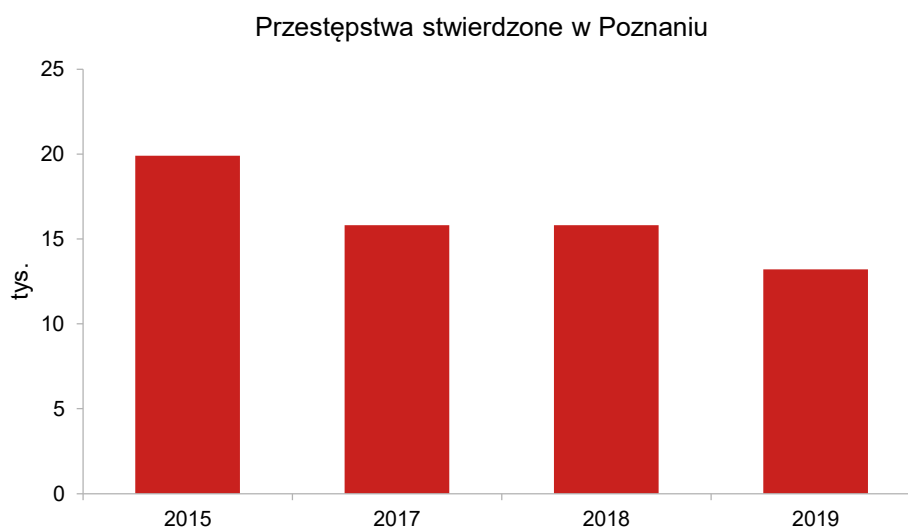
W 2019 r. w Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych w Poznaniu **przetworzono 210 tys. Mg zmieszanych odpadów komunalnych, uzyskując 323 tys. GJ energii cieplnej oraz ponad 113 tys. MWh energii elektrycznej**. Sprzedano ponad 47 000 MWh zielonych certyfikatów. W Biokompostowni z instalacją do odzysku odpadów biodegradowalnych na składowisku odpadów w Suchym Lesie powstało 760 tys. m³ biogazu, z którego wyprodukowano ponad 1,6 tys. MWh energii

elektrycznej. Ponad 2,9 tys. MWh energii elektrycznej z 1,5 mln m³ biogazu powstającego podczas składowania odpadów wyprodukowała elektrociepłownia biogazowa pracująca na terenie składowiska odpadów komunalnych w Suchym Lesie.

W ramach systemu selektywnej zbiórki odpadów, w 2019 r. zebrano 22,3 tys. ton makulatury, stłuczki szklanej i tworzyw sztucznych, 5,2 tys. ton odpadów problemowych oraz 25,5 tys. ton odpadów ulegających biodegradacji. Funkcjonowały: 3 Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, Mobilny Punkt Gromadzenia Odpadów Problemowych, Punkt Drugie Życie przez Powtórne Użycie, Pogotowie Czystości. System wywozu odpadów komunalnych był zarządzany przez Związek Międzygminny Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej.

W ramach prowadzonych działań edukacyjno-informacyjnych na temat gospodarki odpadami i czystości przestrzeni publicznej oraz podnoszących świadomość energetyczną zorganizowane zostały m.in.: akcje Wiosenne Porządki i Sprzątanie Świata, projekty: „Centrum informacyjne Biokompostownia dla środowiska”, Poznański Dzień Energii, wycieczki edukacyjne i eko-lekcje dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym, EKO – RAJD Drogami Rowerowymi Poznania, akcja „Bioodpady na luzie”, program „Ciepło dla miast”.

Od 2019 r. zgłoszenie nieprawidłowości dotyczących porządku i czystości na obszarze Poznania można dokonać poprzez bezpłatną aplikację internetową oraz mobilną „Poznań w Porządku”.

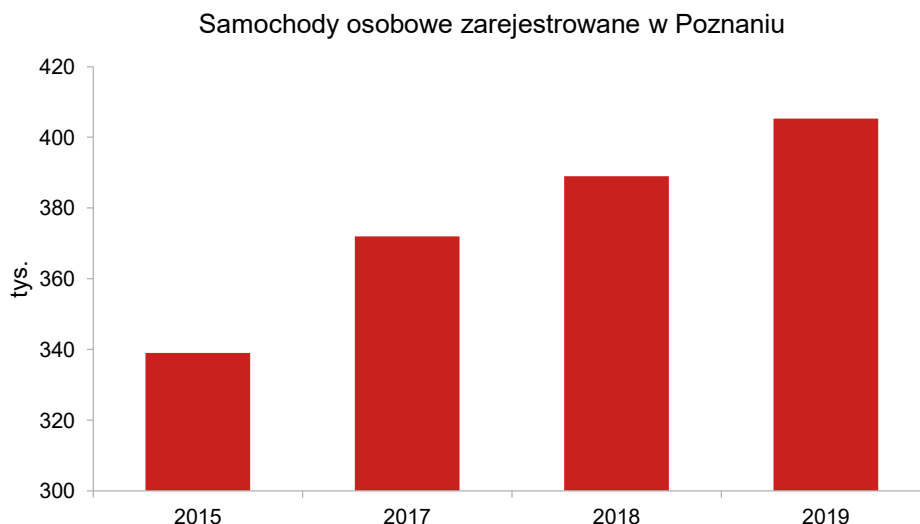

Monitoring bezpieczeństwa przestrzeni publicznej był prowadzony w ramach **Miejskiego Systemu Monitoringu Wizyjnego**, który w 2019 r. został rozbudowany o 99 kamer i **obejmował 861 kamer**. Centrum Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania podjęło 2,7 tys. działań i interwencji. Funkcjonariusze policji interweniowali 81,4 tys. razy. Policja stwierdziła 13,2 tys. przestępstw przy wskaźniku wykrywalności 53,2%. Straż Miejska Miasta Poznania otrzymała 81,8 tys. zgłoszeń, najczęściej w przypadkach niewłaściwie zaparkowanych pojazdów oraz zaniedbań porządkowych w przestrzeni

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

publicznej. Straż Pożarna Miasta Poznania interweniowała 5,7 tys. razy, przede wszystkim w przypadkach miejscowych zagrożeń. Najwięcej interwencji pożarowych dotyczyło pożarów małych powstających w budynkach mieszkalnych i środkach transportu. W ramach działań prewencyjnych realizowane były liczne **projekty edukacyjno-informacyjne z zakresu przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa osobistego i społecznego**, m.in.: „Bezpieczna Dzielnica – Bezpieczny mieszkaniec”, „Seniorzy – Bezpieczeństwo Osobiste”, „Szkoła wolna od narkotyków i przemocy”, „Kibicuj bezpiecznie”, „Wiem jak ratować życie”, „Akademia Bezpiecznego Przedszkolaka”, „Młodzi internauci w sieci”, „Dzieci mówią NIE w kontakcie z obcymi”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Poznański rower – Bezpieczny rower”, „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”. Mieszkańcy mogli korzystać z usługi internetowej Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa oraz aplikacji mobilnej „Moja Komenda” udostępnionych przez Policję a także z miejskiej aplikacji mobilnej „Interwencje” i miejskiej usługi powiadomień sms o zagrożeniach.

W 2019 r. w Poznaniu odnotowano 9,2 tys. wypadków i kolizji drogowych, w których zginęło 15 osób, a prawie 1,1 tys. było rannych. Trwały prace nad wdrożeniem **Systemu Wspierania Zarządzania Ruchem**, który docelowo pozwoli także na ograniczanie zagrożeń bezpieczeństwa ruchu drogowego. W Poznaniu było zarejestrowanych 519,6 tys. pojazdów samochodowych, w tym 405,3 tys. samochodów osobowych. W 2019 r. w mieście funkcjonowało **8 komercyjnych systemów współdzielenia silnikowych samochodów osobowych, skuterów i hulajnog elektrycznych**. Ekologiczne systemy car-sharing korzystały z udogodnień w opłatach w miejskiej Strefie Płatnego Parkowania oraz parkowania na wyznaczonych kopertach parkingowych. Funkcjonował parking Park&Ride przy ul. Szymanowskiego, stanowiący I etap unijnego „Programu Budowy Systemu Parkingów P&R w Poznaniu”. W ramach II etapu tego projektu, trwały prace przygotowawcze do budowy parkingów P&R przy ulicach Biskupińskiej, św. Michała i Wągrowskiej.

Prowadzone były działania w celu uspokojenia ruchu drogowego w centrum miasta, w tym m.in. strefę uspokojonego ruchu TEMPO 30, wyłączane zostały kolejne sygnalizacje świetlne w centrum miasta, sukcesywnie korygowany były programy działania sygnalizatorów w celu usprawnienia ruchu pieszych

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

i rowerów, uruchomiono nowe buspasy. W 2019 r. kontynuowane były **działania na rzecz rozwoju elektromobilności**. Wprowadzono do eksploatacji 15 nowych autobusów elektrycznych Solaris Urbino 18 Electric. Stacje ładowania zostały zlokalizowane na pętlach Sobieskiego i Garbary oraz w zajezdni autobusowej przy ul. Mogileńskiej. Rozstrzygnięto przetarg na operatora (i budowę) 62 punktów ładowania zainstalowanych w ogólnodostępnych stacjach ładowania pojazdów elektrycznych. Pozyskano dofinansowanie unijne na zakup kolejnych 37 autobusów elektrycznych. W 2019 r. Miasto Poznań uzyskało certyfikat „Miasto przyjazne elektromobilności” przyznany przez PSPA oraz w ramach programu Gepard II dofinansowanie na opracowanie „Strategii rozwoju elektromobilności dla Miasta Poznania do roku 2035”.

W 2019 r. **długość sieci dróg rowerowych zwiększyła się do 248,45 km**. Rozbudowany został system **Poznańskiego Roweru Miejskiego (PRM)**, który na koniec 2019 r. obejmował 143 stacje z 1 715 rowerami, w tym 475 rowerami 4G. Liczba użytkowników PRM zwiększyła się do 168,8 tys. osób. W ciągu roku dokonali oni prawie 1,1 mln wypożyczeń. W 2019 r. zostały uruchomione 3 kolejne liczniki przejazdów rowerami przy: ul. Grunwaldzkiej, parku Stare Koryto Warty oraz Wartostradzie – w pobliżu Przystani Poznań.

W 2019 r. **liczba pasażerów miejskiego transportu publicznego wyniosła 255,5 mln osób**. Średnia prędkość komunikacyjna wyniosła 20,7 km dla tramwajów i 23,5 km dla autobusów. Liczba użytkowników kart Poznańskiej Elektronicznej Karty Aglomeracyjnej wyniosła 653,7 tys. W transporcie publicznym sprzedano 17,4 mln biletów.

Na obszarze miasta wdrażano rozwiązania mające na celu polepszenie płynności ruchu transportu zbiorowego, w tym m.in.: wprowadzono priorytet dla transportu zbiorowego na kolejnych skrzyżowaniach, trwały przebudowy i remonty infrastruktury transportu publicznego. Wyznaczono nowe buspasy ze słupami na wiadukcie Kosynierów Górczyńskich i w rejonie skrzyżowania ulic Ściegiennego i Arciszewskiego, zwiększając ich długość do 16,93 km. W 2019 r. do eksploatacji został wprowadzony nowy tabor, w tym 50 niskopodłogowych pojazdów typu Moderus Gamma i 19 autobusów Solaris Urbino 12.

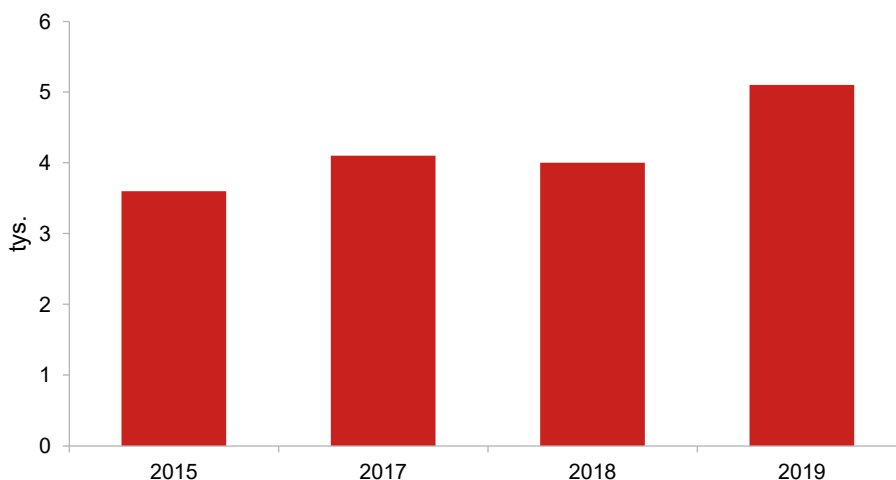
Przebudowano pętlę tramwajową Wilczak. Trwały prace lub przygotowania do ich rozpoczęcia w ramach dużych projektów infrastrukturalnych m.in.: „Budowa trasy tramwajowej od pętli Wilczak do Naramowic”, „Przebudowa trasy tramwajowej Kórnicka – os. Lecha – Rondo Żegrze” wraz z budową odcinka od Ronda Żegrze do ul. Unii Lubelskiej, „Przebudowa trasy tramwajowej w ul. Dąbrowskiego”, przebudowa torowisk w ulicach Wierzbicice i 28 Czerwca 1956 r.

W 2019 r. uchwalony został **„Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Miasta Poznania na lata 2014-2025”** oraz podjęto pracę nad opracowaniem dokumentów: „Polityka Mobilności Transportowej Miasta Poznania” oraz „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Miasta Poznania”.

W 2019 r. w Poznaniu **oddano do użytku 5,1 tys. nowych mieszkań**, najwięcej wybudowanych w systemie deweloperskim na sprzedaż lub wynajem. W ramach budownictwa mieszkaniowego komunalnego oddano do użytku 120 mieszkań na Strzeszynie. W trakcie realizacji znajdowało się 105 mieszkań komunalnych w budynkach przy ulicach Darzyborskiej i Hulewiczów. W trakcie przygotowywania była budowa mieszkań przy ul. Opolskiej. W ramach budownictwa społecznego,

zakończonych zostało 360 mieszkań w budynkach w ulicach: Koszalińskiej, Literackiej, Żołnierzy Wyklętych, E. Zawadzkiej. Trwała budowa kolejnych 176 mieszkań.

Efekty mieszkaniowe w Poznaniu

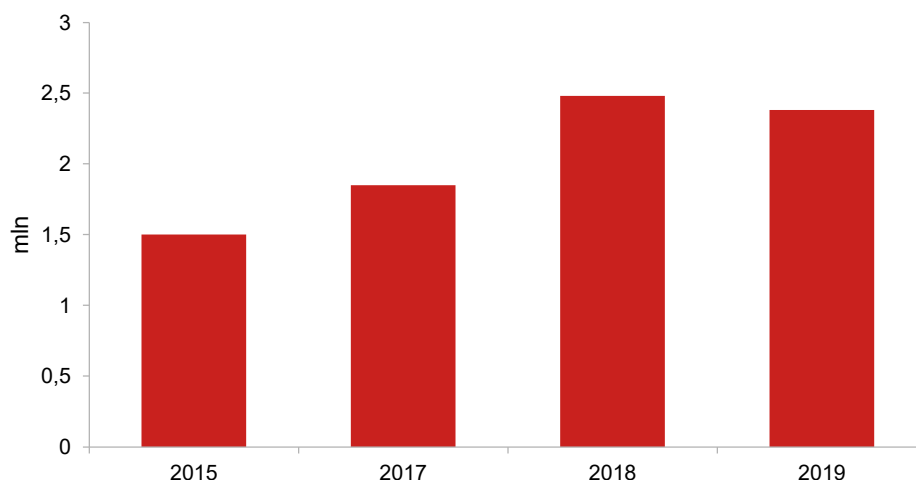

Miasto Poznań prowadziło projekty skierowane do mieszkańców budynków komunalnych i budownictwa społecznego, jak m.in.: „Najem z dojściem do własności”, „Mieszkanie dla Absolwenta”, „Mieszkanie dla Seniora”, „Mieszkania Studyjne dla Seniorów”, „Pilotażowy Program Premiowania Osób Zgłaszających Lokale Niezamieszkałe i Podnajmowane”, „Projekt Aukcji z Licytacjami Najmu Dużych Mieszkań Komunalnych”, „Projekt Najmu Mieszkań Komunalnych w zamian za Prace Remontowe Wykonane przez Przyszłych Najemców”, Miejskie Biuro Najmu, oraz programy o charakterze socjalnym, w tym „Najem lokali socjalnych ze wsparciem”. Uruchomiono program „Minigranty dla Seniorów”, który umożliwia wykonanie drobnych remontów mieszkań komunalnych zamieszkałych przez osoby starsze.

W ramach prac nad zwiększeniem dostępności transportowej i polepszeniem przepustowości połączeń, w Poznaniu, będącym miastem bazowym – węzłem trans-europejskiej sieci TEN-T, w którym krzyżują się 2 korytarze transportowe: Bałtyk – Adriatyk oraz Morze Północne – Bałtyk, w 2019 r. **trwały modernizację odcinków linii kolejowych łączących Poznań z Warszawą (E20), Wrocławiem i Szczecinem (E59).** W Porcie Lotniczym Poznań – Ławica odprawiono **31,9 tys. samolotów**. Z połączeń w ruchu regularnym i czarterowym do 72 portów lotniczych skorzystało prawie 2,4 mln pasażerów, najwięcej na liniach niskokosztowych i czarterowych. Uruchomiono 11 nowych kierunków rejsowych i 3 czarterowe połączeń lotniczych. W 2019 r. zmodernizowano bazę linii lotniczej Enter Air.

Położenie Poznania na trasie transportowego Nowego Jedwabnego Szlaku spowodowało wzrost zainteresowania partnerów chińskich nawiązywaniem współpracy z poznańskimi organizacjami i firmami. W 2019 r. w ramach chińskiego programu Belt and Road kontynuowano współpracę polskich i chińskich szkół wyższych.

Pasażerowie lotniczy w Poznaniu

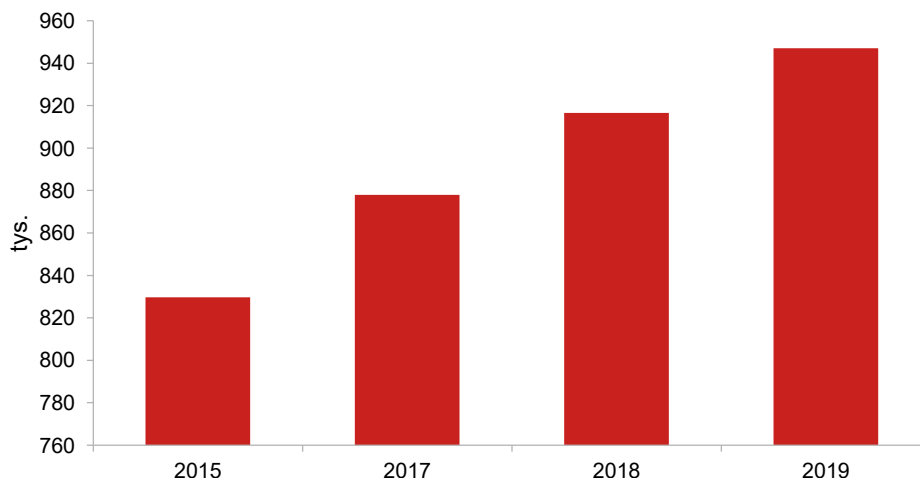

W 2019 r. Poznań odwiedziło **ponad 946 tys. turystów** nocujących w obiektach turystycznych, w tym 209,4 tys. turystów zagranicznych, a liczba udzielonych noclegów wyniosła prawie 1,5 mln. Najwięcej turystów zagranicznych pochodziło z Niemiec, Wielkiej Brytanii i Hiszpanii. W Poznaniu znajdowało się 10,3 tys. całorocznych miejsc noclegowych. **Otwarto 3 nowe hotele**. W Poznaniu odbywały się, wspierane przez Miasto Poznań, duże wydarzenia zwiększające atrakcyjność turystyczną miasta, jak m.in.: „Poznań za pół ceny”, Jarmark Świętojański, Dni Twierdzy Poznań, Imieniny Ulicy Święty Marcin; rozwijane były projekty turystyczne, jak m.in.: Trakt Królewsko-Cesarski w Poznaniu z Bramą Poznania ICHOT i Rezerwatem Archeologicznym Genius Loci, Poznański Szlak Forteczny, ciąg pieszo-rowerowy Wartostrada, Pierścień Rowerowy Dookoła Poznania, Wielka Pętla Wielkopolski, Markowa Turystyka Kolejowa TurKol.pl.

W ramach promocji turystycznej Poznania były organizowane wizyty studyjne i prasowe dla dziennikarzy, blogerów i przedstawicieli branży turystycznej z różnych krajów. Rozwijała się oferta miejskich gier turystycznych realizowanych w ramach projektu „Zwiedzaj grając – graj zwiedzając”. Miasto Poznań uczestniczyło w pracach nad zwiększeniem atrakcyjności przebiegającego przez Poznań szlaku turystycznego Szlak Piastowski. W 2019 r. dystrybuowano VII. edycję Poznańskiej Karty Turystycznej z ponad 120 atrakcjami.

Turyści nocujący w Poznaniu

Jako jeden z największych ośrodków metropolitalnych w Polsce, Poznań uczestniczy w inicjatywach współpracy sieciowej i bilateralnej. W ramach współpracy międzynarodowej, Poznań prowadził **współpracę z 15 zagranicznymi miastami partnerskimi i hrabstwem Nottinghamshire**. W 2019 r. współpracowano także **z 7 miastami pozapartnerskimi** z Białorusi, Finlandii, Japonii, Niemiec i Ukrainy. Miasto Poznań dofinansowało realizację projektów współpracy kulturalnej, sportowej i naukowej mieszkańców, zwłaszcza młodzieży, z miastami partnerskimi przez organizacje pożytku publicznego. W 2019 r. zorganizowano w Poznaniu wiele wydarzeń w ramach obchodów 40-lecia współpracy z miastem partnerskim Hanowerem. W ramach współpracy instytucjonalnej, przedstawiciele Miasta uczestniczyli w pracach 10 organizacji i platform współpracy międzynarodowej zrzeszających miasta i regiony: Cities for Cyclists', EUROCITIES, European Cities Marketing, International Congress and Convention Association, Le Club de Strasbourg, Open & Agile Smart Cities, WHO Global Network for Age-friendly Cities, Mayors for Peace, Oder Partnerschaft, Poznań – Ille-et-Vilaine Foundation, a także Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej. Przez organizacje Związek Miast Polskich oraz Unia Metropolii Polskich, do których należy Miasto Poznań, Miasto było reprezentowane w Radzie Gmin i Regionów Europy, Kongresie Władz Lokalnych i Regionalnych Europy oraz Kongresie Regionów. W ramach współpracy lokalnej Miasto Poznań aktywnie uczestniczyło w pracach Stowarzyszenia Metropolia Poznań, zrzeszającego gminy powiatu poznańskiego, Powiat Poznański oraz Oborniki, Szamotuły, Śrem i Skoki. W 2019 r. realizowano wspólne projekty metropolitalne, m.in.: Poznańska Kolej Metropolitalna, Edukacyjna Sieć Antysmogowa.

Miasto Poznań samodzielnie i w ramach Stowarzyszenia Metropolia Poznań aktywnie promowało swoją ofertę inwestycyjną, turystyczną, kulturalną i sportową. Oferta miasta była prezentowana na prestiżowych **branżowych imprezach targowych**, jak m.in.: Międzynarodowe Targi Nieruchomości i Inwestycji MIPIM w Cannes, Targi Turystyki Biznesowej IMEX we Frankfurcie n/Menem, Targi Nieruchomości EXPO REAL w Monachium, Annual Investment Meeting) w Dubaju, Międzynarodowa Giełda Turystyczna ITB w Berlinie, International Tourism Fair w Madrycie, American Travel Forum w Las Vegas, a w Poznaniu m.in. na European Travel Agent FORUM, targach Game Arena oraz Targach Regionów i Produktów Turystycznych Tour Salon.

więcej informacji o Poznaniu: badam.poznan.pl

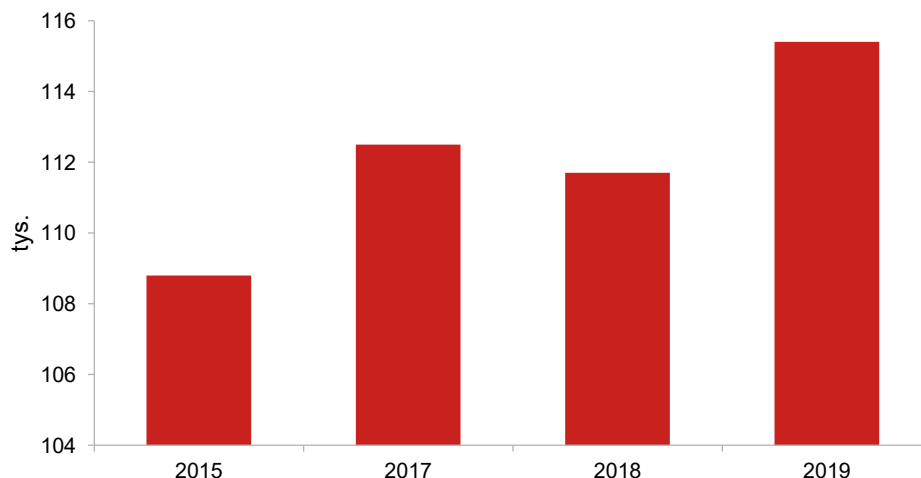
W 2019 r. marka Miasta Poznania była promowana na dużych, prestiżowych imprezach odbywających się w mieście, jak m.in.: Wings For Life World Run, The Color Run, miejskich imprezach tematycznych m.in.: POZnan Ice Festival, Kultura na Wolnym, Festiwal #nafalach; kampaniach outdoorowych; kampaniach w mediach społecznościowych: Facebook, Twitter, YouTube, Instagram, Pinterest, a także w portalach i magazynach branży turystyki biznesowej.

Promocja Poznania odbywała się także w trakcie dużych wydarzeń kulturalnych i sportowych. Do **największych imprez kulturalnych o zasięgu międzynarodowym** należały m.in.: Międzynarodowy Festiwal Filmów Animowanych Animator, Międzynarodowy Festiwal Filmów Młodego Widza Ale Kino!, Biennale Sztuki dla Dziecka, Festiwal Teatralny Konteksty, Nostalgia Festival Poznań, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej Poznańska Wiosna Muzyczna, Malta Festival Poznań, Festiwal Akademia Gitary, Festival Ethno Port Poznań, Międzynarodowy Festiwal Filmów Dokumentalnych OFF CINEMA, Festiwal Paderewski, Short Waves Festival, Festiwal Fantastyki Pyrkon, Poznań Design Festiwal, Enter Music Festival. W ramach promocji Poznania przez sport, w mieście odbywały się **międzynarodowe imprezy sportowe**, w tym m.in.: UCI Grand Fondo World Championship, Super League Triathlon, Międzynarodowe Zawody w Skokach przez Przeszkody CSI14* Poznań w ramach Cavaliada Tour Poznań, ATP Poznań Open, PKO Poznań Maraton, PKO Poznań Półmaraton. W 2019 r. Miastu Poznań została przyznana organizacja Halowego Pucharu Europy w Hokeju na Trawie w 2020 r.

W 2019 r. **Międzynarodowe Targi Poznańskie (MTP) zorganizowały 85 imprez targowych i salonów wystawienniczych**, w których wzięło udział 19,6 tys. wystawców, w tym jedna piąta z zagranicy, a liczba zwiedzających wyniosła 813 tys. osób. Największymi imprezami i wydarzeniami były: Poznań Motor Show/AFP, PGA Poznań Game Arena, Targi Edukacyjne/Targi Książki/EduTec, Poznań Sport Expo Wiosna, Budma/Window-Tech, które zwiedziło 238 tys. osób. Odbyło się 8 nowych wydarzeń wystawienniczotargowych, w tym 4 w Poznaniu. W ramach promocji polskiej gospodarki na rynkach międzynarodowych MTP zorganizowało 12 wystąpień zagranicznych, w których uczestniczyło 26 wystawców i podwystawców.

Poznań charakteryzuje się bardzo wysokim potencjałem wzrostu gospodarczego w skali kraju, zaliczany jest do **ścisłej krajowej czołówki miast dobrze rozwiniętych gospodarczo**. Gospodarka Poznania jest zróżnicowana strukturalnie i dobrze rozwinięta gałęziowo. Dominuje w niej sektor usług, który tworzy blisko 73% wartości dodanej brutto i jest miejscem pracy dla 77% ogółu pracujących w Poznaniu. Wartość produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca wynosiła w 2017 r. (najnowsze dostępne dane) 96,1 tys. zł, była 2-krotnie wyższa niż średnia krajowa i wyższa była jedynie w Warszawie. W Poznaniu jest zarejestrowanych 115,4 tys. firm, większość z nich to MSP, w tym ponad 3 tys. to firmy z udziałem kapitału zagranicznego. Większość firm (61,1%) stanowiła własność osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Najwięcej podmiotów gospodarczych prowadziło działalność z zakresu handlu, produkcji przemysłowej i budowlanej, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

Podmioty gospodarcze zarejestrowane w Poznaniu

Poznań należy do grupy najprężniej działających ośrodków **przemysłu spotkań** w Polsce. Miasto dysponuje **100 tys. miejsc konferencyjnych**. Największe wydarzenia z sektora MICE odbywają się w Poznaniu Congress Center zlokalizowanym na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich. W 2019 r. w obiektach MTP zorganizowano 254 spotkania i wydarzenia biznesowe. Do największych kongresów i konferencji na terenach targowych należały m.in.: Szczyt Bałkanów Zachodnich, XXVI Światowa Olimpiada Gołębi Poczтовых, Top Medical Trends – kongres medyczny, Kongres Optyków KRIO, Festiwal Fantastyki PYRKON, XIII Zjazd Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego, 28. Środkowoeuropejska Wystawa Produktów Stomatologicznych CEDE. Poznań Convention Bureau prowadził aktywne działania mające na celu promocję miasta jako miejsca organizacji prestiżowych kongresów i konferencji międzynarodowych.

Szacuje się, że na koniec 2019 r. **wielkość bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Poznaniu wyniosła 7,5 mld EURO**. W mieście zainwestowało ponad 270 dużych inwestorów zagranicznych. Dwie trzecie kapitału zagranicznego pochodziło z Francji, Japonii, Niemiec, USA i Wielkiej Brytanii, a do największych inwestorów należeli: Asahi, Beiersdorf, Bridgestone, Exide Technologies, GlaxoSmithKline, Kronospan, Mars, Neinver, Unilever, Veolia, Volkswagen.

W Poznaniu funkcjonowało **ponad 100 centrów nowoczesnych usług biznesowych** firm z 20 krajów, w większości z zakresu IT oraz B+R, świadczących usługi w różnych językach i zatrudniających łącznie ponad 16 tys. osób. W 2019 r. powstało 8 nowych projektów w sektorze nowoczesnych usług dla biznesu, które wygenerują blisko 900 nowych miejsc pracy dla specjalistów m.in. z zakresu IT oraz F&A. W sektorze nowoczesnych usług biznesowych działają inwestorzy z 20 krajów, przede wszystkim z USA, Polski i Niemiec, m.in. firmy: Bridgestone, Duni, Franklin Templeton Investments, GlaxoSmithKline, IKEA, Jeronimo Martins, MAN, Mars, McKinsey&Company, Owens Illinois, Roche, Volkswagen, z których część inwestuje w Poznaniu także w przedsięwzięcia produkcyjne.

Zasoby powierzchni biurowej w Poznaniu wzrosły w ciągu roku o prawie 18% i na koniec 2019 r. wyniosły 565 tys. m².

W gospodarce Poznania coraz większą rolę odgrywa innowacyjność, w tym silne środowisko startupów oraz przemysł gier, platformy i sieci współpracy wspierające rozwój klasteringu i high-tech. W 2019 r. w Poznaniu było **zarejestrowanych 10,5 tys. firm sektorów kreatywnych**. W ciągu ostatnich 10 lat dynamika zatrudnienia w sektorze technologicznym wzrosła o 64%. W badaniu European Culture and Creative Cities Monitor wysoko oceniono m.in. przyrost nowych miejsc pracy w sektorach kreatywnych. W 2019 r. działalność rozpoczęła Wielkopolska Platforma Wodorowa. W Poznaniu działało blisko 30 studiów produkcji gier komputerowych. Odbyła się kolejna edycja targów PGA Poznań Game Arena z Game Industry Conference oraz maratonu programowania gier Poznań Game Jam. Miasto Poznań pozyskało dofinansowanie unijne na realizację projektu promującego lokalny przemysł gier "ZaGRAjmy w Wielkopolsce".

9 tys. firm sektora IT zatrudniało 22 tys. osób. Część z nich pracowało w centrach usług biznesowych prowadzących działalność IT. W Poznaniu aktywnie działały otwarte grupy programistyczne dla profesjonalistów i osób interesujących się IT. W 2019 r. Politechnika Poznańska znalazła się w gronie 10 polskich uczelni wybranych do udziału w rządowym projekcie Akademia Innowacyjnych Zastosowań Technologii Cyfrowych (AI Tech). Odbyły się specjalistyczne konferencje dla środowiska IT m.in.: European Robotics Week, EuroHPC Summit Week, Pyrcode Conference, positive technologies. W 2019 r. w Poznaniu funkcjonowało **ponad 200 startupów**, działających przede wszystkim w sektorze nowych technologii z wykorzystaniem sztucznej inteligencji, internetu rzeczy i big data. Poznańskie startupy należały do firm o najszybciej rosnących, o ponad 20%, przychodach w skali kraju i miały jeden z najwyższych wskaźników zatrudnienia. W ramach specjalistycznych wydarzeń dla startupów zorganizowane zostały m.in.: Hive61, InnoSHARE'19 on the road: Meetup Poznań, Startup Arena Poznań, Startup Poland Camp #Poznan.

W budowaniu w mieście gospodarki opartej na wiedzy aktywnie uczestniczy środowisko naukowo-akademickie. Działają **interdyscyplinarne międzyuczelniane ośrodki naukowo-badawcze oraz poznańskie parki technologiczne**. Działalność badawczo-rozwojową – obok akademickiej – prowadzą także poznańskie szkoły wyższe należące do najlepszych w kraju. Kształcą one studentów na 250 kierunkach.

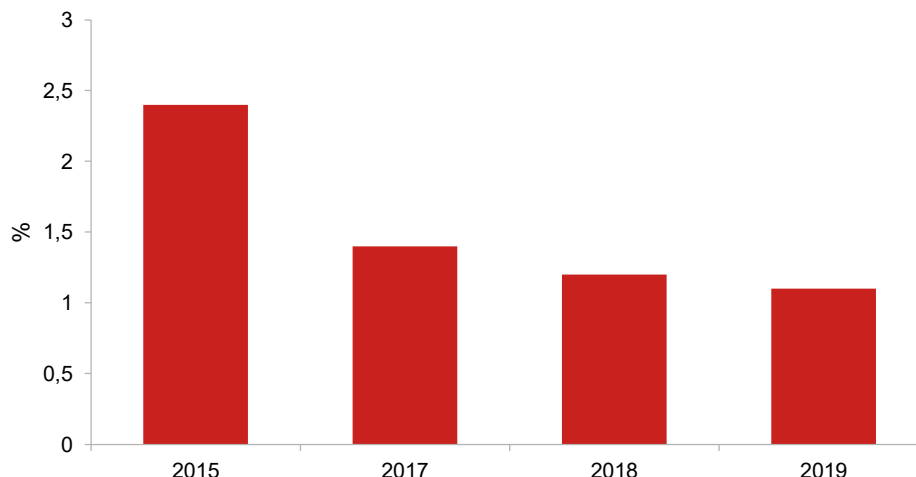
Zamożność miasta i bardzo wysoki potencjał wzrostu gospodarczego potwierdzają wysokie oceny wiarygodności kredytowej największych międzynarodowych agencji ratingowych. Poznań posiada **najwyższy możliwy do uzyskania przez samorząd lokalny w kraju rating A- z prognozą stabilną**, nadany przez agencję Fitch Ratings. Na tym samym poziomie (A3 z prognozą stabilną) wiarygodność kredytową Poznania ocenia agencja Moody's Investors Service.

Wysoki poziom przedsiębiorczości był aktywnie wspierany przez Miasto Poznań, które kierowało swoje działania do osób rozpoczynających działalność gospodarczą i już funkcjonujących mikro, małych i średnich przedsiębiorców. W ciągu roku z oferty tej skorzystało łącznie 124 tys. osób. Zakres działań ukierunkowanych na rozwój przedsiębiorczości w 2019 r. obejmował m.in.: usługi szkoleniowo-doradcze i informacyjne, dotacje na rozpoczęcie działalności przez osoby bezrobotne udzielane przez Powiatowy Urząd Pracy, poręczenia spłaty zobowiązań związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej udzielane przez Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych, programy wsparcia prowadzenia działalności gospodarczej, w tym działalności innowacyjnej, usługi Poznańskiego Parku Technologiczno-Przemysłowego, ofertę strefy pracy wspólnej „+jeden”. Najwięcej osób skorzystało z usług szkoleniowo-

doradczych i informacyjnych, w tym internetowych, oferowanych przez miejski Ośrodek Doradczo-Szkoleniowy w ramach programu Biznes Mentor, Poznański Ośrodek Wspierania Przedsiębiorczości, Klub Mikroprzedsiębiorców prowadzony przez Powiatowy Urząd Pracy oraz Poznański Fundusz Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. Realizowano m.in. projekt „Eksportowy Poznań” i „Zaułek Rzemiosła”. W 2019 r. w wydarzeniu Dni Przedsiębiorczości Poznań z galą finałową kolejnej edycji konkursu o tytuł Poznańskiego Lidera Przedsiębiorczości uczestniczyło 2,3 tys. osób.

W Poznaniu **pracowało 344,4 tys. osób** (najnowsze dostępne dane za 2018 r.). Najwięcej, ok. 80%, pracowało w usługach, a w przemyśle i budownictwie – 19,4%. Do największych poznańskich pracodawców, zatrudniających powyżej 1 tys. osób, należały firmy działające w branży produkcyjnej, budownictwie, transporcie, łączności, pośrednictwie finansowym, edukacji, ochronie zdrowia i administracji. Najwięcej pracowników zatrudniały w Poznaniu Volkswagen Poznań Sp. z o.o. oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza. Dobra koniunktura gospodarcza spowodowała ożywienie na rynku pracy i zwiększoną liczbę ofert pracy. Przedsiębiorcy mieli największe problemy ze znalezieniem pracowników z wykształceniem specjalistycznym zawodowym oraz pracowników do prac prostych. Sytuacja ta spowodowała, że pracodawcy z Poznania coraz chętniej korzystali z możliwości zatrudnienia obcokrajowców. W 2019 r. w Poznaniu i powiecie poznańskim zarejestrowano 62,3 tys. oświadczeń pracodawców o zamiarze zatrudnienia cudzoziemca, w tym 91% dotyczyło obywateli Ukrainy. Blisko połowę z nich zatrudniały agencje pracy tymczasowej. Sytuacja na lokalnym rynku pracy spowodowała, że poziom bezrobocia w Poznaniu po raz kolejny był najniższy w kraju. W 2019 r. **stopa bezrobocia wyniosła 1,1%**, a liczba bezrobotnych 3,7 tys. osób. Ponad połowę (55%) poszukujących pracy stanowiły osoby w wieku od 25 do 44 lat. Najwięcej bezrobotnych legitymowało się wykształceniem najniższym (gimnazjalnym i poniżej) oraz wyższym. Osoby bezrobotne mogły korzystać z systemu pomocy Powiatowego Urzędu Pracy, jak m.in.: pośredniczenie w procesie poszukiwania zatrudnienia, kierowanie na staże i szkolenia zawodowe oraz aktywnego poszukiwania pracy, prace interwencyjne i roboty publiczne, dofinansowywanie przedsięwzięć związanych z rozpoczęciem działalności gospodarczej oraz świadczenia integracyjne dla osób bezrobotnych uczęszczających na warsztaty z zakresu integracji społecznej i zawodowej, bezpłatne poradnictwo zawodowe, w tym grupowe informacje zawodowe. Odbływały się cykliczne targi pracy oraz giełdy pracy, przygotowywane m.in. przez biura karier lub studenckie organizacje samorządowe. Osoby bezrobotne z Poznania uczestniczyły w projektach, finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego i środków krajowych, m.in.: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie poznańskim”, „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych i poszukujących pracy w powiecie poznańskim”, „Salon mojej mamy”, „Poprawa dostępu do usług opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie miasta Poznania”. W Powiatowym Urzędzie Pracy uruchomiono Centrum Pracodawcy.

Stopa bezrobocia w Poznaniu

Poprzez udział w pracach Powiatowej Rady Zatrudnienia i Partnerstwie na rzecz Rozwoju Wielkopolskiego Rynku Pracy, Sieci Wspierania Przedsiębiorczości i Zatrudnienia oraz przez Obserwatorium Gospodarki i Rynku Pracy Aglomeracji Poznańskiej, Miasto Poznań monitorowało lokalny rynek pracy, aktywnie współpracowało z pracodawcami, realizując wspólne przedsięwzięcia oraz wdrażając **projekty ukierunkowane na zwiększenie kompetencji pracowników na lokalnym rynku pracy**, w tym dotyczące kształcenia zawodowego w zawodach deficytowych i kształcenia w kierunkach technicznych oraz dokształcania osób dorosłych. Do projektów realizowanych w tym zakresie przez Miasto Poznań należały m.in.: „Kwalifikacje zawodowe kluczem do sukcesu – wspieramy rozwój kształcenia zawodowego w Miejskim Obszarze Funkcjonalnym Poznania”, „Uczeń z Pasją”, „Szacun dla Zawodowców” z targami edukacyjnymi Arena Zawodów, „Podwyższenie kompetencji z zakresu matematyki i informatyki przez licealistów MOF Poznania”, „Wyposażenie placówek oświatowych w nowoczesny i wysokospecjalistyczny sprzęt technologiczny na terenie MOF Poznania”, Tydzień SSC/BPO, „Warto uczyć się języka niemieckiego”, „Rozwój Infrastruktury Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego”.

Szkoły zawodowe dla młodzieży kształciły najczęściej specjalistów usług dla ludności, inżynierijno-technicznych, technologii ICT oraz biznesu i administracji. W szkołach policealnych najczęściej uczniów kształciło się w kierunkach: biznes i administracja oraz medycznym. Najwięcej absolwentów szkół wyższych ukończyło kierunki: ekonomia, rachunkowość, pedagogika i nauki społeczne. Uczelnie dokonywały zmian w ofercie kształcenia, głównie przez wprowadzenie nowych specjalności i kierunków nauczania, coraz częściej prowadzonych w ramach porozumienia kilku szkół wyższych oraz z przedsiębiorcami.

W ramach włączenia mieszkańców do współzarządzania i współodpowiedzialności za rozwój miasta oraz do otwartego dialogu społecznego, w Poznaniu funkcjonowały **42 jednostki pomocnicze Miasta**, z których 5 obejmujących obszar Śródmieścia była zrzeszona w Koalicji Osiedli Śródmiejskich. W 2019 r. odbyły się wybory do rad osiedli na kadencję 2019-2023, w których frekwencja wyniosła 9,86%. W 2019 r.

jednostki pomocnicze wydatkowały 29,4 mln zł. Najwięcej, 70%, przeznaczone zostało na działania lokalne z zakresu dróg, chodników, dróg rowerowych oraz oświaty.

Z budżetu Miasta dofinansowano realizację przez stowarzyszenia mieszkańców inwestycji lokalnych w zakresie budowy infrastruktury technicznej.

W 2019 r. Miasto Poznań współpracowało z organizacjami pozarządowymi na podstawie uchwalonych przez Radę Miasta Poznania dokumentów: „Programu Współpracy Miasta Poznania z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2017–2020„ oraz „Rocznego Programu Współpracy Miasta Poznania z Organizacjami Pozarządowymi na 2019 rok”, określających priorytetowe zadania realizowane w ramach pożytku publicznego i inicjatyw lokalnych oraz zadania zaplanowane przez Rady Osiedli. **Organizacje pozarządowe otrzymały z budżetu Miasta dofinansowanie do realizowanych projektów**, przede wszystkim z zakresu pomocy społecznej, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego oraz wsparcia i upowszechniania kultury fizycznej. W Poznaniu działalność prowadziły: Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego, 6 komisji dialogu obywatelskiego oraz Poznańskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu (Centrum Bukowska) wspierające organizacje pozarządowe i wolontariat oraz Centra Inicjatyw Lokalnych, mające na celu rozwój współpracy pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi i aktywizację społeczności lokalnych. Miasto Poznań zorganizowało kolejną edycję konkursu na Najlepszą Poznańską Inicjatywę Pozarządową INICJATORY oraz konkursu Poznański Wolontariusz Roku.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych uczestniczyli w społecznych zespołach konsultacyjnych i opiniotwórczych, powołanych przez Radę Miasta Poznania lub Prezydenta Miasta Poznania, jak: Poznańska Rada Działalności Pożytku Publicznego, Miejska Rada Seniorów, Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych, Rada Rodziny Dużej, Młodzieżowa Rada Konsultacyjna przy Prezydencie Miasta Poznania, Młodzieżowa Rada Miasta Poznania oraz komisje dialogu obywatelskiego. Konsultacje społeczne były prowadzone w formach tradycyjnych oraz przy wykorzystaniu internetowej Platformy Konsultacji Społecznych. Inne formy dialogu społecznego obejmowały: stałe konsultacje przy podejmowaniu decyzji planistycznych i inwestycji drogowych oraz konsultacje jednorazowe, dotyczące różnych ważnych dla mieszkańców projektów, bezpośrednie spotkania Prezydenta Miasta z mieszkańcami osiedli, projekt Poznański Budżet Obywatelski (PBO). W 2019 r. **w ramach PBO, którego budżet został zwiększony do 21 mln zł, zostało zgłoszonych 350 projektów**, na które głosowało 68 tys. osób. Miasto Poznań rozpoczęło realizację projektu unijnego "Healthy Boost", którego celem jest wypracowanie skutecznego modelu współpracy z NGOs.

W ramach innowacyjnych projektów wsparcia społecznego dla mieszkańców działały m.in.: punkt informacyjno-konsultacyjny w zakresie doradztwa prawno-finansowego indywidualnych właścicieli prywatnych budynków mieszkalnych, Punkty Nieodpłatnych Porad Prawnych, Punkt Przyjąć Interesantów Rzecznika Praw Obywatelskich.

Miasto Poznań zorganizowało kampanie społeczne m.in.: HEJT BOLI #NiePozwalam, Poznań Bez Plastik, RogaLOVE, Nie to Nie. Zrealizowano także kampanie „Czy wiesz, że już znasz niemiecki?” „ZaRADni” oraz „Rozlicz swój PIT w Poznaniu”.

W ramach wdrażania zasad otwartej administracji, w 2019 r. działalność prowadziło **Biuro Poznań Kontakt**, oferujące usługi call center oraz contact center oparte na miejskich serwisach

teleinformatycznych. Urząd Miasta Poznania otrzymał **1 190 wniosków o dostęp do informacji publicznej**, najczęściej dotyczących urbanistyki i architektury oraz gospodarowania gruntami. Rozbudowano **otwartą bazę Danych Miasta BaDaM**, prezentującą w Internecie informacje i dane statystyczne o Poznaniu oraz przestrzenny Model 3D Miasta Poznania. Rozwijano e-usługi i nowoczesne rozwiązania z zakresu Smart City. Uruchomiono usługę internetową Glanc. W 2019 r. opracowano dokument operacyjny "Smart City Poznań", w którym przedstawiono Model Smart City Poznań. Zorganizowano konkurs pn. "Smart City – wakacyjne poszukiwania sprytnej innowacji". W Poznaniu zorganizowano konferencję wraz z warsztatami dla przedsiębiorców „Poznań 4.0. Przemysł przyszłości: to się opłaca, to działa”. W 2019 r. odbyło się **III Forum Rozwoju Miast** pod hasłem „Ludzie, środowisko, technologia” z 3 blokami tematycznymi: Smart Inclusive City Actions, Open Smart City Actions, Energy Cleantech Smart City.

Kontynuowano proces wprowadzania przez Miasto Poznań nowoczesnych standardów zarządzania wykorzystujących technologie IT.

Instytucją wspierającą realizację zarządzeń Prezydenta Miasta Poznania i uchwał Rady Miasta Poznania, odpowiadającą za realizację większości spraw publicznych o znaczeniu lokalnym jest Urząd Miasta Poznania (UMP). Zadania własne i zlecone, które prowadzi UMP dotyczą przede wszystkim ładu przestrzennego, budżetu, kultury, edukacji, zdrowia, oświaty, zieleni, utrzymania dróg, zarządzania odpadami komunalnymi.

Na koniec 2019 r. w Urzędzie Miasta Poznania funkcjonowały 30 wydziały i równorzędne jednostki organizacyjne UMP, w których łącznie zatrudnionych było 1 815 osób. Ponadto w Poznaniu funkcjonowało 350 miejskich jednostek organizacyjnych, spółek prawa handlowego i spółdzielni z udziałem Miasta oraz stowarzyszeń, związków międzygminnych i fundacji, których Miasto jest członkiem bądź fundatorem. W 2019 r. **Urząd Miasta Poznania i miejskie jednostki organizacyjne wydały 564,8 tys. decyzji administracyjnych**. Najwięcej dotyczyło spraw obywatelskich i uprawnień komunikacyjnych, podatkowych oraz świadczeń i pomocy społecznej.